

Արարատյան բակալավրիատի քննական կենտրոն
ԱԲ ավագ դպրոցի ընդունելության քննություններ

ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Քննաշրջան՝ 2026 թ., ապրիլ
Տևողություն՝ 1 ժամ 15 րոպե

ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐՈՎ ՏԱՐԲԵՐԱԿ

ԳԾԱԿՈՂ

ՈՒՇԱԴԻՐ ԿԱՐԴԱԼ ԱՅՍ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑԸ

Բոլոր պատասխանները գրել այս քննաթերթիկի մեջ՝ համապատասխան տեղերում:

Գրել մուգ կապույտ կամ սև գրիչով:

Պետք է պատասխանել **բոլոր** հարցերին:

Թույլատրվում է գործածել էլեկտրոնային հաշվիչ:

Դիագրամների կամ գրաֆիկների համար կարելի է գործածել HB տեսակի մատիտ:

Քննության վերջում բոլոր թղթերը հավաքել և հանձնել մեկ տրցակով:

Քննաթերթիկը բաղկացած է երկու մասից՝

Ա – Ընտրովի պատասխանով հարցեր

Բ – Կառուցվածքավորված հարցեր:

Յուրաքանչյուր հարցի հնարավոր առավելագույն միավորը նշված է հարցի վերջում՝ աջ կողմում, փակագծի մեջ:

Հարցերի միավորների ընդհանուր քանակը **32** է:

Այս փաստաթուղթը բաղկացած է 12 տպագիր էջից:

Մաս Ա – Ընտրովի պատասխանով հարցեր

(Պատասխանները լրացնել ստորև ներկայացված Պատասխանների աղյուսակում)

Ցուցումներ

Յուրաքանչյուր պատասխան նշել մեկ խաչաձև նշանով:

Օրինակ՝

Էթե 1-ին հարցի համար

B-ն ճիշտ պատասխանն է, ապա պատասխանների աղյուսակում նշել դա հետևյալ կերպ.

	A	B	C	D
1		X		

Համոզվել, որ պատասխանը նշված է համապատասխան հարցի դիմաց:

Չնշել այն պատասխանները, որոնք անհրաժեշտ է փոխել:

Պատասխանների աղյուսակ

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				

	A	B	C	D
6				
7				
8				
9				
10				

1. Մեռական բազմացման n° ր փուլերն են տեղի ունենում և՛ ծաղկավոր բույսերում, և՛ մարդկանց մոտ:

Գամետները առաջանում են մեյոզի միջոցով:

Գամետները միաձուլվում են և առաջացնում զիգոտ:

Արական գամետը շարժվում է դեպի իգական գամետը:

Ընտրիր ճիշտ տարբերակը՝

A 1, 2 և 3

B միայն 1 և 2

C միայն 1

D միայն 2 և 3

2. Թվարկվածներից n° ր խմբի կենդանիները չեն պատկանում հողվածոտանիների տիպին:

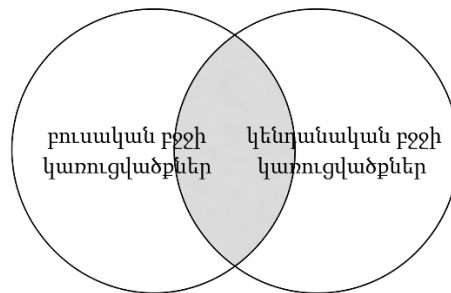
A օդակավոր որդեր

B սարդակերպեր

C խեցգետնակերպեր

D միջատներ

3. Դիագրամի ստվերավորված հատվածը ներկայացնում է այն կառուցվածքները, որոնք հանդիպում են և՛ բուսական, և՛ կենդանական բջիջներում:

n° ր բջջային կառուցվածքն է գտնվում ստվերավորված հատվածում:

A բջջաթաղանթ

B բջջապատ

C քլորոպլաստ

D մեծ վակուոլ

4. Աշակերտը նկարել է դիագրամ, որը ցույց է տալիս տերևում ֆոտոսինթեզի ընթացքում օգտագործվող և առաջացող նյութերը:

1 + 2՝ օգտագործվում են տերևի կողմից:

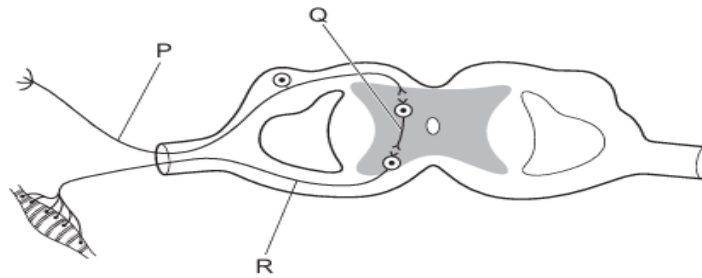

3 + 4՝ առաջանում են տերևի կողմից:

Ո՞ր շարքն է ճիշտ ներկայացնում դիագրամը:

	1	2	3	4
A	ածխաթթու գազ	գլյուկոզ	թթվածին	ջուր
B	ջուր	ածխաթթու գազ	գլյուկոզ	թթվածին
C	թթվածին	ջուր	ածխաթթու գազ	գլյուկոզ
D	գլյուկոզ	թթվածին	ջուր	ածխաթթու գազ

5. Նկարում պատկերված է ռեֆլեքսային աղեղ:

Դիագրամի վրա ո՞ր տառերն են ներկայացնում ներդիր և զգայական նեյրոնները:

Ճիշտ պատասխանը՝ D

	ներդիր նեյրոն	զգայական նեյրոն
A	P	Q
B	P	R
C	Q	R
D	Q	P

6. Ո՞ր քիմիական ռեակցիան է տեղի ունենում բերանում:

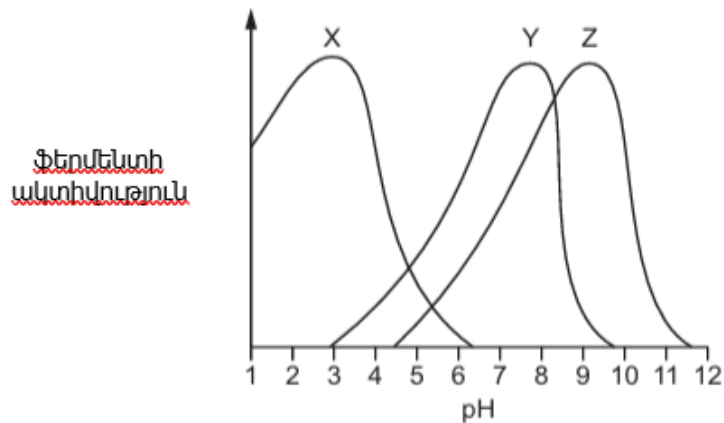
A Ճարպերը ճեղքվում են ճարպաթթուների և գլիցերինի:

B Ճարպերը ճեղքվում են ավելի պարզ շաքարների:

C Օսլան ճեղքվում է ավելի պարզ շաքարների:

D Օսլան ճեղքվում է ամինաթթուների:

7. Գրաֆիկը ցույց է տալիս երեք մարսողական ֆերմենտների ակտիվությունը տարբեր pH արժեքների դեպքում:

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

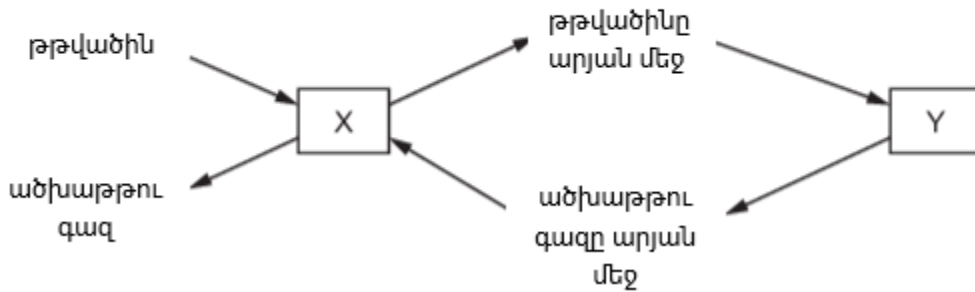
A X և Y ֆերմենտները երկուսն էլ ակտիվ են pH 7-ում:

B X և Z ֆերմենտները երկուսն էլ ակտիվ են pH 4-ում:

C Y և Z ֆերմենտները երկուսն էլ ակտիվ են pH 4-ում:

D Y և Z ֆերմենտները երկուսն էլ ակտիվ են pH 8-ում:

8. Դիագրամը ներկայացնում է գազերի փոխանակությունը շնչառության ընթացքում և օրգանիզմում տեղի ունեցող բջջային շնչառության ժամանակ:

Ի՞նչն է ներկայացված X-ով և Y-ով:

	X	Y
A	թոքեր	օղ
B	թոքեր	մարմնական բջիջներ
C	մարմնական բջիջներ	օղ
D	մարմնական բջիջներ	թոքեր

9. Միսեռի բույսերում բարձր հասակ պայմանավորող՝ T ալելը գերիշխող է գաճաճության՝ t ալելի նկատմամբ:

Ո՞ր խաչասերումը կառաջացնի բույսերի 1 բարձրահասակ : 1 գաճաճ հարաբերակցությունը:

- A $TT \times Tt$ B $Tt \times Tt$ C $Tt \times tt$ D $tt \times tt$

10. Երկու պոլիսուկլետոիդային շղթաներ կազմում են ԴՆԹ-ի մոլեկուլը:

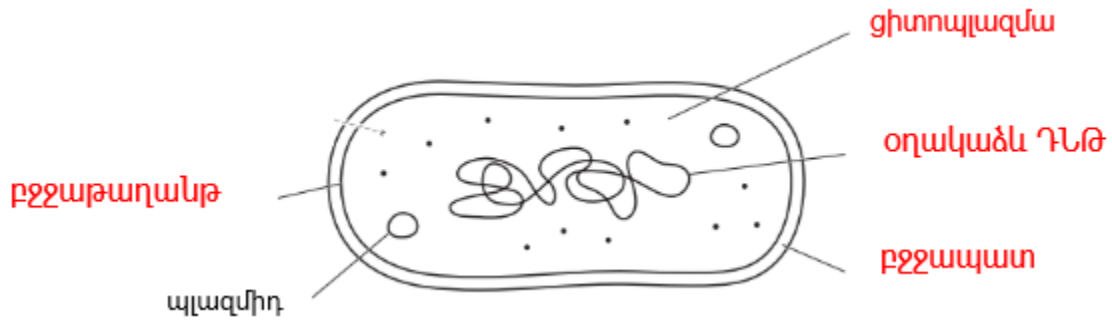
Ո՞ր նկարագրությունն է ճիշտ:

- A Ցիտոզինի տոկոսը ամբողջ մոլեկուլում կազմում է գուանինի տոկոսի 50%-ը:
B Ցիտոզինի տոկոսը ամբողջ մոլեկուլում նույնն է, ինչ գուանինինը:
 C Ցիտոզինի տոկոսը նույնն է, ինչ գուանինինը յուրաքանչյուր շղթայում:
 D Ցիտոզինի տոկոսը նույնն է մոլեկուլի յուրաքանչյուր շղթայում:

Մաս Բ – Կառուցվածքավորված հարցեր

(Պատասխանները գրել յուրաքանչյուր հարցից հետո տրված հատվածում)

11. (a) (i) Նկար 1-ում պատկերված է բակտերիալ բջիջ:

Նկար 1

Լրացրեք Նկար 1-ը՝ օգտագործելով ցուցակում տրված բառերը՝ նշելով այս կառուցվածքները տրված պատասխանների գծերի վրա:

- բջջաթաղանթ
- բջջապատ
- օղակաձև ԴՆԹ
- ցիտոպլազմա

[2]

(ii) Նշեք երկու կառուցվածքներ, որոնք կան Նկար 1-ում պատկերված բջջում, բայց չկան կենդանական բջիջներում:

ցանկացած երկուսը՝

օղակաձև ԴՆԹ;

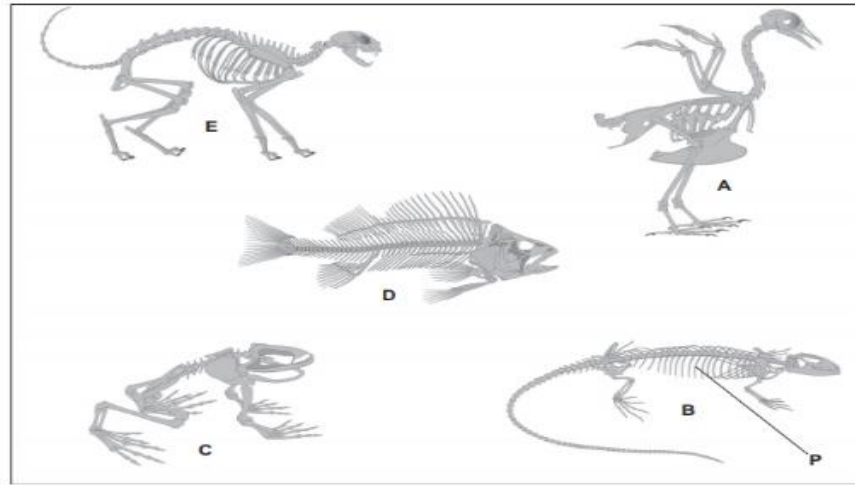
պլազմիդներ;

բջջապատ;

[2]

Ընդամենը՝ 4

12. Նկար 2-ում պատկերված են հինգ օրգանիզմների կմախքներ:

Նկար 2

(i) Նշեք այն թագավորության անունը, որին պատկանում են Նկար 2-ում պատկերված օրգանիզմները:

..... կենդանիներ.....

[1]

(ii) Նկար 2-ում պատկերված օրգանիզմները կարելի է դասակարգել միևնույն խմբի մեջ, քանի որ նրանք ունեն ընդհանուր հատկանիշ, որը տեսանելի է նկարում:

Նշեք այս խմբի անվանումը:

..... ողնաշարավորներ.....

[1]

(iii) E տառով նշված օրգանիզմը կաթնասուն է:

Նշեք երկու հատկանիշ, որոնք հանդիպում են կաթնասունների մեծ մասի մոտ:

ցանկացած երկուսը՝

մազեր / մորթի;

կաթնագեղձեր;

ականջախեցիներ (արտաքին ականջներ);

չորս խոռոչանի սիրտ;

քրտնագեղձեր;

տարբեր տեսակի ատամներ;

ստոծանի;

այլ ճիշտ պատասխան

[2]

(iv) Նշեք նկար 2-ում P տառով նշված կառուցվածքի անվանումը:

..... կող.....

[1]

(v) Նկար 2-ում A օրգանիզմի գիտական անվանումը *Phasianus colchicus* է:

Նշեք A օրգանիզմի տեսակի անվանումը:

..... *Phasianus colchicus*.....

[1]

Ընդամենը՝ 6

13. Լրացրեք ներգատական համակարգի վերաբերյալ նախադասությունները՝ օգտագործելով տրված ցանկի բառերը:

Յուրաքանչյուր բառ կարող է օգտագործվել մեկ անգամ:

մարսողական	արտաքին	գեղձեր	գյուկոզ
	ներքին	ինսուլին	հոմեոստազ
մկաններ	նեյրոններ	ֆագոցիտոզ	տեստոստերոն

Ներգատական համակարգը պարունակում է օրգաններ, որոնք կոչվում են

..... գեղձեր.....: Այս օրգանները արտադրում են հորմոններ:

Որոշ հորմոններ օգնում են պահպանել կայուն ..... ներքին..... միջավայր: Սա

կոչվում է ..... հոմեոստազ.....:

Ենթաստամոքսային գեղձը արտադրում է ..... ինսուլին..... հորմոնը, որը

օգնում է վերահսկել արյան մեջ ..... գլյուկոզի..... կոնցենտրացիան:

Ընդամենը՝ 5

14. Նկար 3-ում պատկերված է սպիտակ մորթիով այծ:

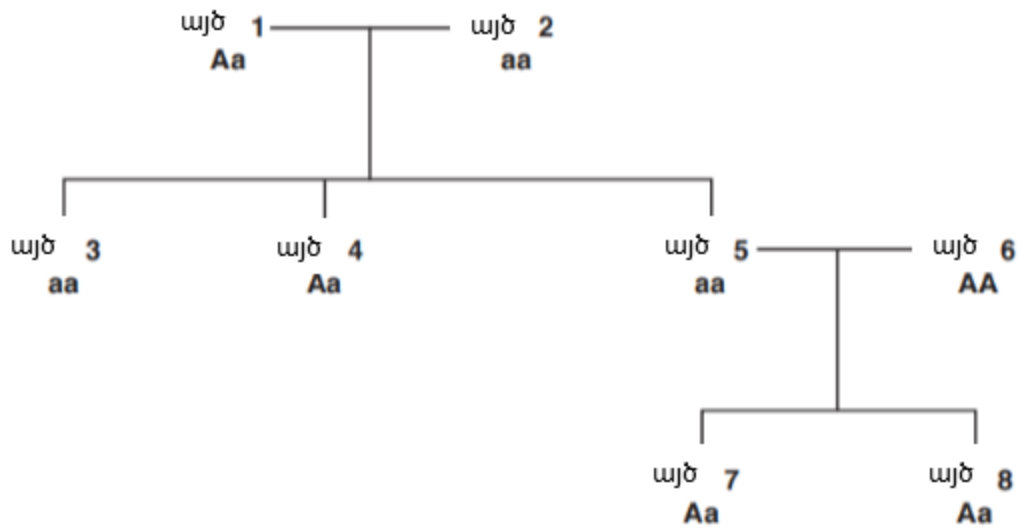

Նկար 3.1

Այծերի մորթու գույնը ժառանգաբար փոխանցվում է:

- Սպիտակ մորթու ալելը ներկայացված է A-ով:
- Սև մորթու ալելը ներկայացված է a-ով:
- Նկար 3.2-ում յուրաքանչյուր այծ նույնականացվում է 1-ից 8 թվերով:

Նկար 3.2-ը ցույց է տալիս այծերի մորթու գույնի ժառանգումը:

Նկար 3.2

Օգտագործեք Նկար 3.2-ը՝ այս հարցերին պատասխանելու համար:

(i) Նշեք, թե քանի այծ ունի սպիտակ մորթի:

..... **հինգ** ..... [1]

(ii) Նշեք այծ 5-ի ֆենոտիպը:

..... **սև**..... [1]

(iii) Ընդգծեք երկու տերմին, որոնք կարող են օգտագործվել այծ 6-ի գենոտիպը նկարագրելու համար:

սև   **դոմինանտ**   **հետերոզիգոտ**
հոմոզիգոտ   **ռեցեսիվ**   **սպիտակ**

[2]

(iv) Ֆերմերը ընտրել է երկու այծ, որպեսզի խաչասերի:

- Արու այծի գենոտիպը Aa է:
- Էգ այծի գենոտիպը Aa է:

Լրացրեք գենետիկական սխեման և ֆենոտիպային հարաբերակցությունը այս խաչասերման համար:

		արու	
		A	a
էգ	A	AA	Aa
	a	Aa	aa

Ֆենոտիպային հարաբերակցություն

.....3..... սպիտակ : .....1..... սև

[3]

Ընդամենը՝ 7

ԴԱՏԱՐԿ ԷԶ